

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Начально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-
прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС
АТЕСТАЦІЇ

Освітня програма	<u>Середня освіта (Образотворче мистецтво)</u>
Спеціальність	<u>014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)</u>
Спеціалізація	<u>014.12 Образотворче мистецтво</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від -31|| 082018 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	АТЕСТАЦІЯ
Викладач (-і)	Тимків Б.М.
Контактний телефон викладача	(0342) 523429
E-mail викладача	tymkivbm@gmail.com
Формат дисципліни	Денна, заочна
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться на лекційних, семінарських, практичних заняттях та дистанційно.
2. Анотація до курсу	
<p>Атестація забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців IV рівня акредитації, «бакалавр» за спеціальністю 014 – Середня освіта (за предметними спеціальностями) та передбачає кваліфікацію вчитель образотворчого мистецтва і художньої культури та керівників студій з дизайну образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва. Атестація здобувачів вищої освіти — випускників за освітнім рівнем бакалавра здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення теоретичної та практичної частини навчання за відповідним освітнім рівнем з метою встановлення фактичної відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти за конкретною спеціальністю.</p> <p>Атестація здійснюється у формі комплексного екзамену, а також публічного захисту бакалаврської кваліфікаційної роботи.</p> <p>Комплексний екзамен включає теоретичні запитання з історії образотворчого мистецтва, педагогіки і методики викладання образотворчого мистецтва та педагогічного малюнку.</p> <p>Бакалаврська кваліфікаційна робота (далі – БКР) складається із практичної (навчально-творча робота) та теоретичної (пояснювальна записка) частин і додатків. БКР це індивідуальна навчально-творча робота студента, яка є авторським художнім твором з певного виду образотворчого (декоративно-ужиткового) мистецтва з пояснювальною запискою методичного характеру до нього.</p> <p>Для проведення атестації випускників створюються Екзаменаційна комісія, строк повноважень якої становить один календарний рік. Формування, організацію роботи та контроль за діяльністю Екзаменаційної комісії здійснює ректор університету.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Забезпечити здобувачу вищої освіти засвоєння знань, умінь та навичок із галузей образотворчого мистецтва, художньої культури, декоративно-прикладного мистецтва, дизайну та методики їх викладання на належному рівні, який надасть здобувачу вищої освіти можливість вільного доступу до працевлаштування, подальшого навчання та наукової діяльності.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Програмні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання образотворчого мистецтва в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах та у процесі навчання за спеціальністю. • Комунікативна - здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською - державною мовою; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ - у навчанні і на практиці; здатність використовувати засоби художньої виразності у сучасному полікультурному просторі. • Інформаційно-цифрова компетентність - здатність до впевненого, а водночас критичного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для пошуку, обробки, 	

аналізу, верифікації інформації з різноманітних джерел.

- Контрольна - здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя, оцінювати прогрес і результати навчання.

Фахові (предметні) компетентності

- Здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі.
- Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.
- Здатність до практичної художньої діяльності.
- Здатність до творчої, художньо-педагогічної, організаторської та художньо-естетичної діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості.
- Здатність планувати процес навчання образотворчого мистецтва у загальноосвітній школі та у позашкільних закладах, забезпечувати його реалізацію та оцінку отриманих результатів.
- Здатність до застосування в освітньому процесі сучасних художньо-педагогічних технологій.
- Здатність застосовувати засоби образотворчого мистецтва в процесі естетичного виховання школярів.

Результати навчання

- Формування інтегральної компетентності-здатність та готовність до вирішення нестандартних проблем та завдань в галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що потребують інтегрованих знань застосування певних теорій і методів відповідної науки
- планувати процес навчання образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі та позашкільному закладі, здійснювати організацію і проведення позакласної роботи з відвідування виставок, майстер-класів, музеїв, мистецьких фестивалів тощо
- здатність формувати уявлення про сутність, види та жанри мистецтва, вміння фахово орієнтуватися у сучасному світовому та українському образотворчому просторі, засвоєння системи мистецьких знань, художньо-естетичних понять і категорій, необхідних для викладання образотворчих дисциплін у школі та позашкільних закладах
- розширення і збагачення художньо-естетичного досвіду опанування художніми вміннями та навичками, здатність до практичної художньої діяльності, підвищення професійної майстерності
- володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки, створення художнього образу та консультування творчих особистостей в процесі освітньо-практичної діяльності
- формування художньої компетентності - здатності реалізувати свій естетичний потенціал (знання, уміння, досвід, особистісні якості) на практиці для успішної художньо-професійної діяльності, усвідомлюючи відповідальність за її результати
- здатність оцінювати історичну та соціокультурну ситуації в Україні та сучасному світі, розширення загального кругозору майбутнього вчителя та підвищення його інтелектуального рівня
- розвиток загальних творчих здібностей; стимулювання образного мислення, формування навичок художньої самоосвіти, виховання естетичного сприйняття дійсності та особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва
- виховання світоглядних уявлень і ціннісних художніх орієнтацій, розуміння зв'язків мистецтва з природним і предметним середовищем, життєдіяльністю людини, зокрема сучасними технологіями та засобами масової інформації
- виховання здатності сприймати, інтерпретувати та оцінювати художні твори, висловлювати особистісне ставлення до них, аргументуючи свої думки та оцінки
- здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості вивчення учнями образотворчого мистецтва в загальноосвітніх школах та позашкільних закладах

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
Лекції			-		
Семінарські заняття/ практичні / лабораторні			-		
Самостійна робота			90		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
III	014.12.CO.OM	II	Нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Ознайомлення з вимоги до публічного захисту	самостійна робота				не пізніше ніж за півроку до початку атестації
Тема 2. Ознайомлення з Графіком роботи ЕК та розподілом студентів за екзаменаційними групами (за розпорядженням директора інституту)	самостійна робота				Не пізніше ніж за місяць до початку роботи ЕК
Тема 3. Оглядові лекції з навчальних дисциплін, включених до Програми атестації	лекційне				жовтень
Тема №4 Консультації перед атестацією	консультація				травень
Тема №5 Захист бакалаврської кваліфікаційної роботи під час роботи Екзаменаційної комісії	публічний захист				червень
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система Оцінювання курсу		<p>Контроль рівня знань оцінюється за 100-бальною шкалою.</p> <p>Оцінювання комплексного екзамену який складається з трьох питань, а саме: 1- історія образотворчого мистецтва (об'єднує такі предмети як: мистецтво в культурі минулого, мистецтво в культурі сучасності, традиції та новаторство в мистецтві); 2- педагогіка; 3- методика викладання образотворчого мистецтва.</p> <p>Оцінювання відповіді на перше питання: Перша частина питання – максимально 15 балів; друга частина – максимально 15 балів. Разом за відповідь на перше питання – максимально 30 балів.</p> <p>Оцінювання відповіді на друге питання: Перша частина питання – максимально 15 балів; друга частина – максимально 15 балів. Разом</p>			

за відповідь на друге питання – максимально 30 балів.

Оцінювання відповіді на третє питання:

Перша частина питання – максимально 15 балів; друга частина – максимально 15 балів; третя частина – максимально 10 балів. Разом за відповідь на третє питання – максимально 40 балів.

Шкала 15-ти (10-ти) бального оцінювання:

14-15 (10) балів: студент відповідає на питання екзаменаційного білета абсолютно вірно, чітко, виразно, логічно розкриває зміст питань; володіє мистецтвознавчою та педагогічною термінологією, демонструє ґрунтовні знання у сфері образотворчої грамоти, жанрів і видів образотворчого мистецтва, технік і технологій зображувальної діяльності; має об'ємний словниковий запас; глибоко розуміє та висвітлює сутність різних видів образотворчої діяльності, зокрема у сфері сучасного образотворчого мистецтва України, технік і технологій монументального мистецтва; питання керівництва самодіяльним об'єднанням образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва розкриває з огляду на сучасні нормативні документи, освітні програми, посилається на інновації та передовий педагогічний досвід.

10-13 (7-9) балів: студент відповідає на питання екзаменаційного білета в цілому правильно та в достатньому об'ємі, добре володіє грамотою зображувального мистецтва, мистецтвознавчою та методико-педагогічною термінологією, орієнтується в чинних освітніх програмах для початкової школи, на достатньому рівні подає власні судження про сутність розглянутих проблем, зокрема про особливості, проблеми та перспективи розвитку сучасного українського образотворчого мистецтва, про видову та жанрову структуру мистецтва, класифікацію художніх творів, аналізує результати дитячої художньої діяльності; вміє обґрунтувати висвітлене та подати йому належні висновки; проте допускає незначні неточності питань дидактики й методики керівництва зображувальною діяльністю вихованців, безпосереднього введення їх у світ образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.

6-9 (4-6) балів: відповідь студента частково вірна, але не повна, не зовсім об'єктивна, порушена логіка, принцип послідовності висвітлюваного, допущені вагомні помилки, огріхи і неточності в питаннях теорії та практики висвітлюваних видів образотворчої діяльності, обмежений мистецтвознавчий та педагогічний словниковий

запас, уявлення про витoki та засади розвитку сучасного українського образотворчого мистецтва; явними є поверхневі знання матеріалів чинних навчальних програм для початкової школи, зокрема матеріалів, пов'язаних з освоєнням учнями технік і технологій образотворчої діяльності; слабка орієнтація у вікових особливостях розвитку школярів щодо оволодіння зображувальною діяльністю, загалом художньо-творчого формування особистості, питаннях керівництва зображувальною діяльністю дітей у різних сферах їх зайнятості; однак, студент в цілому орієнтується у базових концептах методики навчання образотворчого мистецтва у початковій школі.

1-5 (1-3) бали: відповідь студента неправильна, знання надто обмежені, поверхневі, вкрай незадовільні; відсутня логіка розкриття висвітлюваних питань; низький рівень уявлень з теорії і практики образотворчого мистецтва, основ образотворчої грамоти стосовно того чи того виду зображувального мистецтва; неймовірно низьке, слабе усвідомлення сучасного стану та перспектив розвитку вітчизняного образотворчого мистецтва, володіння азами методики керівництва гуртковою роботою та іншими творчими об'єднаннями вихованців мистецького спрямування також дуже низькі та в цілому незадовільні; під час відповідей студент продемонстрував надто слабкі, недостатньо сформовані творче мислення, художню уяву, фантазію, зорову пам'ять тощо.

0 балів: відповідь на питання взагалі не подана.

Оцінювання бакалаврської кваліфікаційної роботи здійснюється в два етапи.

Творча робота (1-57)

45-57 виразність, оригінальність задуму, унікальність творчого підходу до композиційного вирішення, досконале володіння засобами художньої виразності та технологією виконання, якісне оформлення твору

30-44 оригінальність окремих аспектів задуму, достатньо творчий підхід до композиційного вирішення, належне володіння засобами художньої виразності та технологією виконання, якісне оформлення твору

15-29 тривіальність задуму, недостатньо творчий підхід до композиційного вирішення, при цьому студент демонструє достатнє володіння засобами художньої виразності та технологією виконання, належно оформив твір

1-14 невдалий задум, відсутність творчого підходу до композиційного вирішення, недостатнє володіння засобами художньої виразності та технологією виконання, неякісне оформлення твору

	<p>Пояснювальна записка до бакалаврської роботи (1-43)</p> <p>33-43 повна відповідність змісту пояснювальної записки темі роботи; повне дотримання норм наукової культури, грамотності написання тексту і вимог до оформлення; повноцінне використання джерельної бази; аргументоване формулювання висновків; систематизоване представлення ілюстративного матеріалу, його якісне та ефектне оформлення</p> <p>22-32 відповідність змісту пояснювальної записки темі роботи; дотримання норм наукової культури і грамотності написання тексту, вимог до оформлення; повноцінне використання джерельної бази; вдале формулювання висновків; систематизоване представлення ілюстративного матеріалу, його якісне оформлення</p> <p>11-21 достатня відповідність змісту пояснювальної записки темі творчої кваліфікаційної роботи; неповне дотримання норм наукової культури написання тексту, вимог до оформлення; неповноцінне використання джерельної бази; недостатньо аргументоване формулювання висновків; недостатньо систематизоване представлення ілюстративного матеріалу, його неналежне оформлення</p> <p>1-10 невідповідність змісту пояснювальної записки обраній темі; порушення норм наукової культури і грамотності написання тексту, вимог до оформлення; неповноцінне використання джерельної бази; неаргументоване формулювання висновків; випадковість та неякісне оформлення ілюстративного матеріалу.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Письмова робота виконується у формі бакалаврської кваліфікаційної роботи. Матеріал має викладатись відповідно до змісту окремих розділів і підрозділів. Кожний розділ висвітлює самостійне питання, а підрозділ (параграф) – окрему частину цього питання.</p> <p>Тема має бути розкрита без пропуску логічних ланок, потрібно уникати безсистемного викладення матеріалу без достатнього їх осмислення та узагальнення.</p> <p>Пояснювальна записка до БКР містить:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Титульний аркуш. • Зміст. • Вступ <p>Основна частина пояснювальної записки БКР складається з двох розділів. Розділи включають підрозділи, пункти. Зміст розділів повинен точно відповідати темі роботи та повністю розкривати її. Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором.</p> <p>У першому розділі теоретичної частини</p>

	<p>розкриваються мистецтвознавчі основи бакалаврської роботи: визначається сутність та структура обраного виду мистецтва (жанру, історичного періоду), з'ясовується історія розвитку обраного виду мистецтва (жанру, стилю, творчості митця, техніки). Висвітлюється матеріалознавчий аспект виконання творів за обраним видом образотворчого мистецтва. У другому розділі розкриваються методичні основи вивчення обраної проблематики у загальноосвітніх закладах. Здійснюється аналіз досвіду вивчення обраного виду мистецтва (техніки, творчості митця) у закладах загальної або позашкільної освіти. Виносяться пропозиції щодо забезпечення педагогічних умов та методики вивчення обраного виду мистецтва (техніки, творчості митця) на уроках образотворчого мистецтва у закладах загальної освіти або на заняттях гуртка у закладах позашкільної освіти.</p> <p>У кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів (без виокремлення параграфа).</p> <p>У висновках стисло та систематизовано висвітлюються результати виконання поставлених завдань.</p> <p>Список використаних джерел слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.</p> <p>Додатки до БКР включають розроблений автором тематичний план уроків або програму гуртка за обраною проблематикою, презентацію навчального характеру з коментарями та авторські зразки до запропонованих практичних завдань.</p>
Семінарські заняття	Навчальним планом не передбачені
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання навчального плану підготовки бакалавра в повному обсязі (відсутність заборгованостей зі складання всіх підсумкових форм контролю за три семестри навчання)
7. Політика курсу	
<p>Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc</p>	
8. Рекомендована література	
<p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін – К.: Освіта України, 2008. 274 с. 2. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. Посібник / О.П. Рудницька. Тернопіль:навчальна книга. Богдан, 2005. 360 с. 3. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. К.: Центр учбової літератури, 2005. 389 с. 4. Алексюк А. М. Самостійна робота студентів. К. : Либідь, 1998. 433 с. 	

5. Викладач вищої школи : психолого-педагогічні основи підготовки : навч. посіб. / О. Г. Мороз, О. С. Падалка, В. І. Юрченко ; [за заг. ред. О. Г. Мороза]. К. : НПУ. 2006. 208 с.
6. Воропай Н. Психолого-педагогічні аспекти організації самостійної роботи студентів в умовах Болонського процесу: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: pdfekhsuir.kspu.edu/... Назва з екрана.
7. Гронлунд, Норман Е. Оцінювання студентської успішності: Практ. Посіб. К.: Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджментосвіти в Україні», 2005. 312 с.
8. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. К. : «Академвидав». 2004. 352 с.
9. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua/legislation/law/2231/>
10. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / за ред. П. Ю. Сауха. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 444 с.
11. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с
12. Кіреєва І. В. Психолого педагогічні аспекти самостійної роботи студентів у ВИШі: [Електронний ресурс]. Режим доступу: bdpu.org/pedagogy/ua/files/2014/2/14.pdf – Назва з екрана.
13. Котлярова О.О. Використання рейтингового оцінювання студентів за умов кредитно-модульної системи навчання [Електронний ресурс]. 9 с. Режим доступу до журн. : <file:///C:/Users/User/Desktop/11kooksn.pdf>.
14. Методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах від 26.02.2010 № 1/9-119[Електронний ресурс]. Режим доступу : old.mon.gov.ua/images/files/osvita/Evrointehraciya/list_mon_119.doc
15. Мороз О.Г., Падалка О.С., Юрченко В.І. Педагогіка і психологія вищої школи: Навчальний посібник / За заг. ред. О. Г. Мороза. К.: Нпу, 2003. 267 с.
16. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
17. Освітні технології : навч.-метод. посіб. /О. М. Пехота, А. З. Кіктенко та ін. ; за заг. ред. О. М. Пехоти. К. : А.С.К.. 2001. 256 с.
18. Педагогічні технології: наука – практики : навч.-метод. підруч. /за ред. С. О. Сисоєвої. К. : ВПОЛ, 2002. Вип. 1. 281 с.
19. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті : монографія /за ред. С. О.Сисоєвої. ВПОЛ, 2001. 502 с.
20. Підкасистий І. Ф. Педагогічні технології / І. Ф. Прокопенко, В. І. Євдокимов [за заг. ред. І. Ф. Прокопенко]. Х. : Колегіум. 2006. 224 с.
21. Проекти стандартів вищої освіти. – <http://mon.gov.ua/activity/education/reformaosviti/naukovo-metodichna-rada-ministerstva/proekti-standartiv-vishhoyiosviti.html>
22. Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у вищій школі : навч. посіб. / за ред. М. В. Артюшиної, О. М. Котикової, Г. М. Романової. К. : КНЕУ, 2007. 528 с.
23. Рашкевич Ю.М. ЄКТС та нові стандарти вищої освіти [Електронний ресурс]. 2015. Режим доступу до журн. : <http://nature.pnpu.edu.ua/pdf/ЕКТ.pdf>
24. Рашкевич Ю.М. Розроблення освітніх стандартів та освітніх програм [Електронний ресурс] / Ю.М. Рашкевич. 2015. Режим доступу до журн. : <http://nature.pnpu.edu.ua/pdf/ЕКТ.pdf>
25. Слепкань З. В. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2000. 180 с.
26. Софій Н., Кузьменко В. Про сто і один метод активного навчання. – К. : Крок за кроком, 2003. 116 с.

27. Тарасова О. Інтерактивні методи навчання як засіб активізації пізнавальної діяльності студентів під час лекційних занять [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.psyh.kiev.ua>. Назва з екрана.
28. Тимчасове положення про організацію освітнього процесу в КПІ ім. Ігоря Сікорського: 7.1. Навчальні заняття. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://kpi.ua/regulations-7-1> Назва з екрана.
29. Швець Є.Я. Особливості впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу та рейтингового оцінювання знань студентів / Швець Є.Я., Турба М.М., Швець Д.Є. // VISNIK_34_2.pdf

Допоміжна

30. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник для студентів, аспірантів та молодих викладачів вищих навчальних закладів. К.: Либідь, 1998. 560 с.
31. Береза І. С. Впровадження технології комп'ютерного тестування для оцінювання знань студентів ВНЗ [Електронний ресурс] // Педагогіка вищої та середньої школи. 2017. Вип. 1. С. 3-12. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PVSSh_2017_1_3
32. Береза І. С. Впровадження технології комп'ютерного тестування для оцінювання знань студентів ВНЗ. // Вища освіта України. 2017. № 1. С. 3-12.
33. Буряк В. Керування самостійною роботою студентів // Вища школа. 2001. № 4-5. С.48 – 52.
34. Возрастная и педагогическая психология / М. В. Матюхина, Т. С. Михальчик, Н. Ф. Прокина и др.; Под ред. М. В. Гамезо и др. М.: Просвещение, 1984. 256 с.
35. Возрастная и педагогическая психология: Учебник для студентов пед. ин- тов /В. В. Давыдов, Т. В. Драгунова, Л. Б. Ительсон и др.; Под ред. А. В. Петровского. М.: Просвещение. 1979. 288с.
36. Галузинський В. М., Євтух М. Б. Педагогіка: теорія та історія. К.: Вища школа. 1995. 237 с.
37. Гарунов М. Г. Дидактичні основи організації самостійної роботи студентів на практичних заняттях. М. : МВСО СРСР. 1991. 16 с.
38. Гладуш В. А., Лисенко Г. І. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. Д., 2014. 416 с.
39. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ : Либідь. 1997. 376 с.
40. Грицюк Л.К., Сірук М.В. Організація самостійної роботи студентів у навчальному процесі вищого навчального закладу: Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. №17. 2011. С. 9-14.
41. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; гол. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
42. Давыдов В. В. Теория развивающего обучения. М.: ИНТОР, 1996. – 544 с.
43. Давыдов В. В. Виды обобщения в обучении: Логико-психологические проблемы построения учебных предметов. М.: Педагогическое общество России, 2000. 480 с.
44. Дидактика высшей школы : сб. рефератов / редкол.: М. А. Гусаковский [и др.]. Минск : БГУ, 2005. 145 с.
45. Дубасенюк О.А. Інноваційні освітні технології та методики в системі професійно-педагогічної підготовки // Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики: Монографія / За ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. 2009. С. 14-47.
46. Дубасенюк О.А., Антонова О.Є. Методика викладання педагогіки: Навчальний посібник: Вид. 2-ге, доп. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. 375 с.
47. Заїка О. Психологічні запитання організації самостійної роботи студентів у ВНЗ // Практична психологія та соціальна робота. 2002. № 5. С.13-32. № 6. С.21-32.
48. Захарчук Т. Інноваційні технології навчання в сучасній школі // Український науковий журнал «Освіта регіону». № 2.2010. С. 226.
49. Корнеева Е. Н. Активные методы социально-психологического обучения : учеб. пособ. [Электронный ресурс]. Ярославль : ГОУ ВПО «Ярославский государственный педагогический университет им. К. Д. Ушинского», 2009.

Режим доступа: <http://cito-web.yspu.org/link1/metod/met110/met110.html>. Загл. с экрана.

50. Королук О. М. Управління самостійною роботою студентів коледжу в процесі вивчення природничо-математичних дисциплін // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. 2006. Вип. 1–2. С. 78-84.
51. Котова А. В., Туренко. Р. Л. Принципи організації самостійної роботи студентів та вимоги до її проведення // Science Rise. Педагогічна освіта. 2015. № 10(5). С. 75-77: [Електронний ресурс].Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/text_2015_10%285%29_17
52. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій). 2-ге вид.: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 128 с.
53. Лещинський О. П. Дидактика, методика, нові інформаційні технології // Педагогіка і психологія. К.: Педагогічна думка, 2002. № 1-2. С. 34-41.
54. Марков О. Д. Лекция о лекции. К. : НТУ, 2010. 180 с.
55. Методика підготовки та проведення лекцій у Київському національному університеті внутрішніх справ : методичні рекомендації. К. : КНУВС, 2010. 85 с.
56. Мужикова І. Зміст методичної підготовки магістрів – майбутніх викладачів образотворчого мистецтва // Естетика і етика педагогічної дії. 2014. Вип. 8. С. 112-120.
57. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. О.Г. Мороза. К.: НПУім. М. Драгоманова, 2001.
58. Олійник П. М. Передові педагогічні технології, дидактично-методичні особливості та можливості їх // Метод навчання і наукових досліджень у вищій школі : навч. посіб. / за ред. С. У. Гончаренка, П. М. Олійника. К. : Вища шк., 2003. С. 138.
59. Піддубна О. Педагогічний малюнок у професійній підготовці вчителя образотворчого мистецтва // Проблеми підготовки сучасного вчителя. № 6 (Ч. 2). 2012. С. 285-290.
60. Пономарьова Г. Ф., І. О. Степанець Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів ВНЗ на заняттях із педагогіки. Харків : ФО-П Шейніна О. В., 2010. 214 с.
61. Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у вищій школі : навч. посіб. / за ред. М. В. Артюшиної, О. М. Котикової, Г. М. Романової. К. : КНЕУ, 2007. 528 с.
62. Психологія: Підручник / Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін.; за ред. ЮЛ. Трофімова. К.: Либідь, 1999. 558с.
63. Радченко М. І., Голубева М. О., Бахтіярова Х. Ш. Засоби активізації пізнавальної діяльності студентів на лекціях // Наукові записки НаУКМА. Том Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. 2016. С. 31–34.
64. Садова Т. А. Активізація пізнавальної діяльності студентів як умова підвищення якості навчального процесу // Наука і освіта. 2008. № 1–2. С. 27–30.
65. Слепкань З. В. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2000. 180 с.
66. Солдатенко М. М. Самостійна пізнавальна діяльність у контексті Болонського процесу // Рідна школа. 2005. № 1. С. 3-5.
67. Степанова М. А. Умственное развитие в условиях неразвивающего обучения // Вопросы психологии. 2004. № 5. С. 33-46.
68. Ткаченко А. В., Кулик Л. О. Формування готовності студентів до застосування тестових технологій – важлива складова сучасної професійної підготовки майбутніх вчителів фізики [Електронний ресурс] // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія : Педагогічна. 2016. Вип. 22. С. 169-172. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkr_ped_2016_22_55
69. Тригуб І. П. Мотивація студентів як один із основних факторів успішної професійної підготовки. Інтернет. Ресурс, код доступу [<http://naub.oa.edu.ua/2014>
70. Філософський педагогічний словник / [редакційна колегія: В.І. Шинкарук (голова редколегії), Є.К. Бистрицький, М.О. Булатов, А.Т. Ішмуратов, П.Ф. Йолон (заступник голови редколегії), Г.П. Ковадло (відповідальний секретар редколегії), А.М. Колодний та ін. Київ: Абрис. 2002. 751 с.
71. Фіцула М. М. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних

закладів освіти. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 1997. 192с.

72. Хохліна О. П. Мета освіти в контексті формування загальних і спеціальних здібностей // Педагогіка і психологія. К.: Педагогічна думка, 2003. № 3- 4. С. 72-76.
73. Хохліна О. П. Психічні прояви розумової сфери у школярів з різними інтелектуальними можливостями в процесі трудової діяльності // Педагогіка і психологія. К.: Педагогічна думка, 2004. № 1. С. 81-91.
74. Чобітько М. Г. Самовдосконалення студентів - майбутніх учителів - у процесі особистісне орієнтованої професійної підготовки // Педагогіка і психологія. К.: Педагогічна думка, 2004. № 1. С. 57-69.
75. Харламов И. Ф. Педагогика : учебник. 6-е изд. Минск : Университетское, 2000. 560 с.
76. Шевчук М., Єршов В. Педагогічні умови ефективності самостійної роботи студентів // Наукові записки НДУ ім. В Гоголя: Психолого-педагогічні науки. 2012. № 2. С. 114-117.
77. Туркот Т.І. Pedagogika vuchoi shkolu. Navch. Posibnuk. К.:Kondor,2011. 628 s.
78. Інформаційні ресурси
79. Бібліотека ПНУ ім. В.Стефаника – вулиця Шевченка, 57, Івано-Франківськ, Івано-Франківська область, 76000;
80. Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека імені І. Франка – вулиця В'ячеслава Чорновола, 22, Івано-Франківськ, Івано-Франківська область, 76000
81. Internet.

Викладач: проф. Тимків Б.М.